

SAŽETAK ODLUKE

**LUBELSKA FABRIKA MASZYN I NARZEDZI ROLNICZYCH „PLON“ I DRUGI
PROTIV POLJSKE
OD 3. LISTOPADA 2017. GODINE
ZAHTJEVI BR. 1680/08, 3117/08 i 46309/13**

*Zahtjev podnesen radi povrede prava na naknadu za nacionaliziranu
imovinu nespojiv je s odredbama Konvencije racione materiae*

ČINJENICE

Podnositelji zahtjeva su dva poljska trgovačka društva i dvoje poljskih državljana koji su nasljednici trgovačkih društava koja su nacionalizirana 1946. godine. Sukladno ondašnjem zakonu o nacionalizaciji, podnositelji su imali pravo na naknadu za oduzetu imovinu, a visina naknade trebala je biti određena prema posebnoj uredbi. Međutim, takva uredba nije nikad donesena.

Nakon pada komunizma, podnositelji su tražili da se odluke o nacionalizaciji imovine proglašene ništavima, međutim, sudovi su presudili da su te odluke bile zakonite.

Prvi podnositelj zahtjeva podnio je 2004. godine tužbu za naknadu štete protiv države zbog toga što država nije nikada donijela uredbu o izračunu naknade za oduzetu imovinu. Međutim, sudovi su odbili tužbu, utvrdivši da je zakon, prema kojem postoji odgovornost države zbog zakonodavnog propusta, stupio na snagu tek 1. rujna 2004. godine, te se u njemu izrijekom navodi da se ne primjenjuje retroaktivno. Na isti način odbijena je tužba drugog podnositelja zahtjeva.

Treći i četvrti podnositelj zahtjeva još su 1992. godine pokrenuli postupak za poništenje odluke o nacionalizaciji preradionice tekstila koja je oduzeta njihovim prednicima, ali je njihov tužbeni zahtjev odbijen.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (zaštita vlasništva) podnositelji su prigovarali što nisu mogli dobiti naknadu za imovinu koja je nacionalizirana na temelju zakona iz 1946. godine. Prva dva podnositelja prigovarala su da nisu imali pravo na pristup sudu iz članka 6. Konvencije jer su njihove tužbe za naknadu štete bile neuspješne, odnosno nisu imale nikakve izgleda za uspjeh.

ODLUKA SUDA

Sud je ocijenio da podnositelji zahtjeva nisu imali tražbinu koji bi se prema domaćem pravu mogla okvalificirati kao „imovina“. Način na koji su domaći sudovi tumačili odredbe domaćeg prava ne može se smatrati arbitrarnim ili nerazumnim. Sud je utvrdio kako su

domaći sudovi, uključujući Vrhovni sud i Ustavni sud dosljedno presuđivali da nema pravne osnove na temelju koje bi postojalo pravo na naknadu štete zbog zakonodavnog propusta da se donese uredba o izračunu naknade za oduzetu imovinu na temelju zakona iz 1946. godine. Jednako tako, držali su kako ne postoji pravna osnova za bilo koja druga potraživanja koja se odnosi na naknadu za nacionaliziranu imovinu. Vrhovni sud je naglasio kako je tek zakonom iz 2004. godine omogućeno potraživati naknadu štete od države zbog zakonodavnog propusta, pri čemu taj zakon nema retroaktivno djelovanje. Ustavni sud ocijenio je kako odredbe zakona iz 1946. godine koji se obvezuje Vlada na donošenje uredbе o naknadi nemaju pravni učinak koji je u skladu s današnjim ustavnim uređenjem.

Sud je naglasio kako ovaj predmet treba razlikovati od predmeta Broniowski protiv Poljske, u kojem je pravo na naknadu štete koje je proizašlo iz ranijih propisa bilo inkorporirano u novo poljsko zakonodavstvo i priznato od nacionalnih sudova.

Stoga je Sud je utvrdio da zahtjev podnositelja na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju nije spojiv *ratione materiae* s Konvencijom, slijedom čega ga je odbacio kao nedopuštenog.

Sud je također ocijenio da podnositeljima nije povrijeđeno pravo na pristup sudu, te je zahtjev u tom dijelu odbacio kao očigledno nedopušten.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.